

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentiae
Malo, Eivsque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XIV. Facillima method[us] ac ratio, qua haud grauatim possis à
Temulentiae co[n]suetudine abduci.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

forbeat me profundum, neque urgeat, super me puteus infernalis os suum. Ebrietas enim quasi inferni puteus, quoscunq; susceperit, si digna non subuenerit pœnitentia, & emendatio non fuerit subsecuta, ita fortiter sibi vindicat, ut eosdem ipsos, de inferno tenebroso puteo, ad caritatis vel sobrietatis lucem redire, sine pœnitentia non permittat. Hæc Augustinus loquitur. En iocum, si hæc iocum, si nœnias esse vis.

CAPVT XIV.

Facillima methodus ac ratio, qua haud grauatim possis à Temulentia consuetudine abduci.

Huc vsq; pharmacis quasi quibusdam, temulentia hæc faeces pepulimus ex animis Ebriosorum, nunc prius, quam ad remedia pedem conferamus, præbendum aliquod antidotum, quo q̄s ab ea prorsus, absque dispendio sanitatis ac virium, immunis reddi possit, idq; non ex mea sed Diui potissimum Augustini, officina depromptum.

Principio cum annosam arborem transplantare sit difficillimum, rei caput erit, huic negotio firmum sobrietatis propositum validissimumque animum adferre. Nam principium, veteri parcemia plerumq; dimidium totius, vnde peruenuit Plutarchus.

ἔργον δὲ πικρὸν ἢ τριζᾶρχηται καλῶς,
καὶ τὰς τελωντὰς εἰκόσ᾽ ἐὰν οὕτως ἔχαρ.

*Negotij cuiusq; si benè cœperis,
Et finem item bonum fore, probabile est.*

Quod mentis propositum, nisi primò validissimè defixeris, actum agas, & quod Horatius ludi.

*In felix operam perdas, ut si quis asellum
In campum doceat parentem currere freno, neces-*

*Ardens
animus ad
Ebrieta-
tem exter-
minan-
dam susci-
piendus.
In libro,
quòdam au-
diendi Poë-
ta. ex D. pho-
cle citans.*

sum est. Quantum verò ad virtutis dignitatem assequendam momenti habeat, infractum atq; impeterritum animum, capiti laboris afferre, & illudicio esse potest, quod fertur apud Latinos.

Dimidium facti qui bene cepit habet.

Serm. 221.
de tempor.
qui est. 1.
de Ebrietate.

NB. Minutim ac per partes fieri debet subtractio nimij potus, ab ebrietate desuescere cupienti.

Quo quasi fundamento iacto peropportuno subministrat consilium Augustinus, quo nihil ad Ebrietatem extirpandam commodius, vel ab ipso Apolline doceri possit. Illud excipe verbis eius, & cordi tuo non segniter, sed gnauiter impressum tene. Sed hic ante omnia intelligere & scire debemus, quia, non vna die efficiuntur homines ebrii, sed cum paulatim, adiurantibus & cogentibus, crudelissimis inimicis potius, quam amicis, per singulos dies, vnum aut binos calices, ad potum consuetudinarium addunt. At ubi hoc usum miserint, ita eos ardor Ebrietatis occupat, ut eos semper sitire compellat. Sed qui se de hoc malo desiderat liberare, quomodo sibi interuallo dierum potum addendo, ad Ebrietatis tenebras peruenit. Ita paulatim subtrahendo, ad sobrietatis lucem redeat: Quia si semel rotum, quod amplius accipiebat, subtraxerit, ubi nimia siti carperit exardescere, cum grandi amaritudine clamat & dicit: Malle se mori, quam sibi bibendi vel inebriandi consuetudinem tollere. Nec attendit, quod tolerabilius erit ei, in carne mori, quam in anima per Ebrietatem interfici. Et ideo, ut nec ardorem nimium patiat, & de tam graui malo quod patitur liberetur, sicut iam dictum est, per interualla dierum, sibi aliquid de nimietate subtrahat, quousq; ad rationabilem bibendi consuetudinem redeat. Qui hoc ita ut diximus, per partes subducere voluerit, & de Ebrietate liberabitur, & illam intolerabilem poenam non patietur. Ergo fratres charissimi, dum

Luc suggero, me absoluo apud Deum. Quicumq; me audi-
re contempserit, & ad bibendum pronus fuerit, vel in
convivio suo alios adiurare, vel cogere voluerit, & pro
se, & pro illis, in die iudicij reus erit. Hæc Augustinus.
Quid ad exterminandū hoc inueteratū malum ar-
guitius excogitari potuisset? Annon prudentissimè
contraria contrariis applicat? Annon cautissimè
monet, vt nimia bibendi consuetudo sic fugiatur,
ne præter casum & quod vulgo tritum, ne fumū fugi-
ens in ignem incidas? Annon sagacissimè præcauet ne
vinum fugere volens ei te altius immergas? Annon
omnia quæ huic operi adhibenda, cumulatissimè
indicantur?

Quin ergo manum admoues? quin morem ge-
ris? Quin oblatum consilium capessis? An laboris
terret magnitudo? vicissim te recreet sobrietatis
pulchritudo ἢ ἄφ' τὸν ἦλον ἐκκερῶ, par est; immò
oportet. clauum clauo pellere conuenit; si quid hac in
re tam ardua cum laude velis effectum dare.

Atq; vt omnes tibi, in eliminanda temulentie tur-
pitudine molestias eximam, vt sudorem tibi quo-
dammodo abstergam vt facilem tibi ac planum ad
sobrietatem aditum aperiam remediis aliquot bre-
uiter suggestis, ad nitendum pro virili, tu ea serene
cape, ac digere.

CAPVT XV.

Temulentie remedium primum.

Frequens consideratio mortis ac nouissimorum.

Diuinos olim honores, Rex Babylonis habebat *Daniel. 14.*
Idolo Bel, quod viuere ac sentire, & proinde
bibere atque comedere; à sacrificulis persua-
sit